

1. LUOKKA

Vuorovaikutus ja kaveritaidot

Tehtävien tarkoituksena on vuorovaikutus- ja kaveritaitojen vahvistaminen.

Välineet: Välineet videoiden katsomista varten

Aloitus: MITÄ KAVERUUS ON?

Katsotaan yhdessä videot linkeistä [Tutustutaan Muumipeikon kavereihin](#) (kesto 1:25) ja [Mitä kavereus on?](#) (kesto 1:17) Videoiden jälkeen keskustellaan kavereudesta. Opettaja voi kysellä oppilailta esimerkiksi:

- Millaisia kavereita sinulla on? Ovatko he kaikki samanlaisia, vai esimerkiksi eri ikäisiä tai eri kieltä puhuvia?
- Onko sinusta kivaa olla kaverin kanssa kahdestaan, isommalla porukalla vai molempia? Millaisia asioita teet eri kavereiden kanssa?
- Mistä tunnistaa hyvän kaverin? Mitä hyvä kaveri tekee? Mitä hyvä kaveri ei tee?

Keskustelun lopuksi opettaja voi lukea / omin sanoin kertoa seuraavat ajatukset:

On tärkeää oppia tulemaan toimeen erilaisten kavereiden kanssa. Kavereiden kesken tarvitaan monia taitoja. Niitä kutsutaan kaveritaidoiksi. Jokaisella meistä on ainakin joitain näistä taidoista, mutta jokaisella on myös vielä opittavaa.

Kavereiden määrää ei kannata vertailla. Yksikin läheinen ihminen voi olla tärkeämpi kuin iso määrä kavereita, joille ei kuitenkaan halua kertoa yksityisempiä asioitaan tai salaisuuksiaan. Toisilla on paljon kavereita, toinen viihtyy paremmin kahdestaan tai pienessä porukassa, ja molemmat ovat yhtä hyviä vaihtoehtoja.

Työskentely: KUUNTELEMISEN TAITO

Seuraavaksi harjoitellaan kuuntelemaan toista keskeyttämättä. Harjoitus kestää minuutin ajan. Opettaja voi ensin kertoa lapsille:

Kuunteleminen on yksi tärkeä kaveritaito. Muumimamma on taitava kuuntelija. Hän antaa toisen kertoa asiansa rauhassa loppuun ennen kuin kertoo oman mielipiteensä asiasta tai antaa neuvoja. Kuunteleminen on yksi Muumimamman keinoista osoittaa toiselle, että tämä on tärkeä.

Oppilaat jaetaan pareittain riittävän välimatkan päähän muista pareista, jotta jokainen pari pystyy keskittymään harjoitukseen. Harjoituksessa ensin toinen parista kertoo toiselle jonkin kivan jutun. Toisen täytyy kuunnella juttu loppuun asti keskeyttämättä. Kuuntelijan roolissa olevaa oppilasta ohjeistetaan

katsomaan kertojaa ja nyökyttämään välillä päätään. Kun kertoja on lopettanut kerronnan, kuuntelijan tehtävänä on lyhyesti kertoa, mitä hän muistaa kuulemastaan. Sitten vaihdetaan rooleja.

Toiselle kerrottava kiva juttu voi liittyä esimerkiksi lempi Muumihahmoon, viime viikonloppuun tai viime kesään. Jutun sisällöllä ei ole harjoituksen kannalta niin suurta merkitystä. Tärkeintä on se, että harjoitellaan kuuntelemaan toista.

Harjoituksessa opettaja seuraa ajan kulumista kellosta, jotta molemmat osapuolet saavat saman verran aikaa kertoa. Harjoituksen jälkeen keskustellaan yhteisesti, miltä tuntui kuunnella toista keskeyttämättä ja miltä puolestaan tuntui kertoa juttua, kun toinen ei keskeyttänyt kertaakaan. Pohtikaa yhdessä, onko itselle joskus käynyt niin, että kukaan ei ole kuunnellut, vaikka itse olisi toivonut itseään kuunneltavan. Miltä se on tuntunut?

Lopetus: YHTEINEN KUVA

Lopuksi muodostetaan yhteinen, liikkumaton kuva. Kuva voi olla esimerkiksi Muumitalon keittiöstä tai Muumitaloa ympäröivästä puutarhasta.

Harjoitus aloitetaan siten, että yksi oppilaista menee luokan eteen ja kertoo, mitä hän esittää. Esimerkiksi sanoo *"Minä olen kukka"*, ja esittää kukkaa puhumatta ja liikkumatta. Tämän jälkeen muut oppilaat ohjataan yksi kerrallaan mukaan kuvaan. Oppilaat saavat itse päättää, mitä haluavat kuvassa esittää. Jos päättäminen on vaikeaa, opettaja voi ehdottaa oppilaille rooleja, esimerkiksi *"Maija, sinä olet kastelukannu"*. Tällöin Maija voi mennä vaikkapa esittämään, kuinka hän kastelukannuna kastelee kukkaa. Lopuksi ihastellaan, miten jokainen voi olla oma erilainen itsensä ja miten oppilaista muodostuu upea yhteinen kuva!

Oppilaat yleensä tykkäävät tästä harjoituksesta, joten kuvia voidaan tehdä useampiakin. Oppilaat voivat myös itse ehdottaa kuvan aiheita.

Lähde [Kaveritaitoja Muumien tapaan](#).